

İdmanda dopinq vasitələrindən və üsullarından istifadəyə qarşı mübarizə haqqında

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Bu Qanun “İdmanda dopinqə qarşı mübarizə haqqında” Beynəlxalq Konvensiyasının (bundan sonra - Konvensiya) və Ümumdünya Antidopinq Məcəlləsinin tələblərinin Azərbaycan Respublikasında tətbiqini, idmançıların dopinqdən azad idmanda iştirak hüquqlarının təmin edilməsini, beynəlxalq və milli səviyyədə dopinqlə mübarizə proqramlarının həyata keçirilməsini və bu sahədə qadağan edilmiş maddə və üsullardan istifadə ilə mübarizənin səmərəli mexanizminin hazırlanmasını, idmanda dopinqdən istifadənin qarşısının alınması və onunla mübarizə sahəsində dövlət siyasətinin əsas prinsiplərini, bu sahədə idarəetməni, idman subyektlərinin hüquq və vəzifələrini, dopinq nəzarətinin yerinə yetirilməsi qaydalarını və bununla bağlı aşkar edilmiş pozuntulara görə cavabdehliyi müəyyənləşdirir, habelə Azərbaycan Respublikasının bu sahədə beynəlxalq öhdəliklərinə və dürüst oyun prinsipinə uyğun olaraq antidopinq siyasətinin həyata keçirilməsini nəzərdə tutur.

FƏSİL 1 ÜMUMİ MÜDDƏALAR

Maddə 1. Əsas anlayışlar

1.1. Bu Qanunun məqsədləri üçün aşağıdakı əsas anlayışlardan istifadə edilir:

1.1.1. antidopinq təşkilatları - dopinqə nəzarət prosesi ilə bağlı fəaliyyətin yerinə yetirilməsi və ya təmin edilməsi üçün qaydaların qəbul edilməsi üzrə cavabdehlik daşıyan təşkilatlar (Beynəlxalq Olimpiya Komitəsi, Beynəlxalq Paralimpiya Komitəsi, idman tədbiri zamanı yoxlama prosesini həyata keçirən əsas tədbir təşkilatları, Ümumdünya Antidopinq Agentliyi (bundan sonra - ÜADA), Beynəlxalq Federasiyalar və milli antidopinq təşkilatları);

1.1.2. beynəlxalq standart - Ümumdünya Antidopinq Məcəlləsinin təmin edilməsi üçün ÜADA tərəfindən qəbul edilmiş standart;

1.1.3. bionümunə – dopinq yoxlamanın keçirilməsi məqsədi ilə yığılan bioloji material;

1.1.4. dopinq – Ümumdünya Antidopinq Məcəlləsində qeyd edilmiş antidopinq qaydalarının bir və ya bir neçəsinin pozulması;

1.1.5. dopinq nəzarəti – testin keçirilməsinin planlaşdırılması, bionümunələrin toplanması, çatdırılması, laboratoriya tədqiqatları, nəticələrin yoxlanması, terapevtik istifadə üçün icazə alınması, dinləmələrin keçirilməsi və apellyasiya baxışlarından ibarət olan prosesdir;

1.1.6. dopinq testi – testin keçirilməsinin planlaşdırılmasını, bionümunələrin toplanmasını, onların emalını və laboratoriyaya çatdırılmasını ehtiva edən dopinq nəzarəti prosesinin bir hissəsidir;

1.1.7. İdman Arbitraj Məhkəməsi – idman sahəsində mübahisələri araşdıran beynəlxalq arbitraj məhkəməsi;

1.1.8. idman subyektləri - respublika idman federasiyaları, idmançılar, idmançıların köməkçi heyəti və “Bədən tərbiyəsi və idman haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda nəzərdə tutulan digər şəxslər;

1.1.9. qadağan olunmuş metod - qadağan edən siyahıda verilən hər hansı metod;

1.1.10. qadağan edən siyahı – Konvensiyaya və Məcəlləyə uyğun olaraq qadağan olunmuş maddə və metodlardan ibarət siyahı;

1.1.11. qadağan olunmuş maddə - qadağan edən siyahıda verilən hər hansı maddə;

1.1.12. qadağan olunmuş maddələrdən və ya metodlardan istifadə - qadağan edilmiş maddələrin və ya metodun tətbiqi, qidada qəbulu, inyeksiya yolu ilə daxil edilməsi və ya digər üsulla istifadəsi;

1.1.13. milli antidoping qurumu - idmanda doping vasitələrindən və üsullarından istifadəyə qarşı mübarizə məqsədi ilə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının yaratdığı qurum;

1.1.14. qeydiyyatda alınmış test qrupu – testin keçirilməsinin planlaşdırılmasının bir hissəsi olaraq beynəlxalq federasiyalar tərəfindən beynəlxalq səviyyədə və bu Qanunun 1.1.13-cü maddəsində nəzərdə tutulan qurum tərəfindən milli səviyyədə ayrıca müəyyən edilmiş yüksək səviyyəli idmançıların siyahısı;

1.1.15. Ümumdünya Antidoping Məcəlləsi (bundan sonra - Məcəllə) -beynəlxalq standartlara uyğun olaraq antidoping siyasətinin və qaydalarının ümumdünya idman subyektləri və dövlət orqanları tərəfindən icrasını tənzimləyən əsas sənəd.

1.2. İdmanda doping vasitələrindən və üsullarından istifadəyə qarşı mübarizə sahəsində mövcud olan və bu Qanunun 1.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmayan digər anlayışlar Konvensiyada və Məcəllədə müəyyən olunmuş mənada başa düşülür.

Maddə 2. İdmanda doping vasitələrindən və üsullarından istifadəyə qarşı mübarizə haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi

İdmanda doping vasitələrindən və üsullarından istifadəyə qarşı mübarizə haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasından, “Bədən tərbiyəsi və idman haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunundan, bu Qanundan, digər normativ hüquqi aktlardan və Azərbaycan Respublikasının bu sahədə tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrdən ibarətdir.

Maddə 3. Əsas prinsiplər

3.0. İdmanda doping vasitələrindən və üsullarından istifadəyə qarşı mübarizənin əsas prinsipləri aşağıdakılardır:

3.0.1. beynəlxalq öhdəliklərə dövlət tərəfindən hörmətlə yanaşılması və riayət edilməsi;

3.0.2. qanunçuluq;

- 3.0.3. beynəlxalq və milli idman subyektlərinin qarşılıqlı fəaliyyəti;
- 3.0.4. məxfilik;
- 3.0.5. hüquq və azadlıqların təmin edilməsi;
- 3.0.6. dopinq nəzarətinin məcburiliyi;
- 3.0.7. dürüst oyunun təmin edilməsi.

Maddə 4. Dürüst oyun prinsipi

4.0. İdmanda bərabər şərtlərlə yarışmaq məqsədi ilə dürüst oyun prinsipi aşağıdakıları ehtiva edir:

- 4.0.1. etik davranış qaydalarına riayət, ədalətli oyun və vicdanlılıq;
- 4.0.2. idmançıların və onların köməkçi heyətinin sağlamlığının mühafizəsi;
- 4.0.3. qərəzsizlik;
- 4.0.4. dopinqdən istifadənin yolverilməzliyi;
- 4.0.5. idmanda dopinqdən istifadənin qarşısının alınması və onunla mübarizə sahəsində təhsil və maarifləndirmə;
- 4.0.6. komanda fəaliyyəti;
- 4.0.7. qanunvericiliyin tələblərinə riayət etmək.

FƏSİL 2 MİLLİ ANTİDOPİNG QURUMU

Maddə 5. Milli antidoping qurumunun fəaliyyəti

Milli antidoping qurumu öz fəaliyyətini bu Qanun, Məcəllə, beynəlxalq standartlar, habelə onun vəzifələrini və hüquqlarını müəyyən edən digər normativ hüquqi aktlar, qaydalar və Nizamnaməsi əsasında həyata keçirir.

Maddə 6. Milli antidoping qurumunun müstəqilliyi

Milli antidoping qurumu maliyyə sərbəstliyinə və öz büdcəsinə malik olmaqla fəaliyyətini onun Nizamnaməsi ilə nəzərdə tutulmuş funksiya və öhdəliklərini müstəqil şəkildə həyata keçirir.

Maddə 7. Milli antidoping qurumunun vəzifələri

7.0. Milli antidoping qurumunun vəzifələri aşağıdakılardır:

- 7.0.1. idmançıların və onların köməkçi heyətinin hüquqlarını və idmançıların sağlamlığını qorumaq məqsədi ilə idmanda dopinqsiz iştirakı təbliğ etmək;
- 7.0.2. idmanda dopinqdən istifadənin qarşısının alınması məqsədi ilə maarifləndirmə fəaliyyətini həyata keçirmək;

7.0.3. idmanda dopinqdən istifadənin qarşısının alınması və onunla mübarizə ilə bağlı strategiyanı hazırlamaq;

7.0.4. Məcəllənin müddəalarını yerinə yetirmək və Azərbaycan Respublikasının dopinqlə bağlı tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrin müddəalarına riayət etmək;

7.0.5. idman subyektlərindən toplanmış bionümunələrin testlərinin keçirilməsi daxil olmaqla ölkədə antidopinq fəaliyyətini təmin etmək;

7.0.6. antidopinq ilə bağlı qayda və beynəlxalq standartların tətbiq olunmasını təmin və təbliğ etmək;

7.0.7. Məcəlləyə və ÜADA tərəfindən işlənib hazırlanmış standartlara uyğun olaraq bionümunələrin toplanması və testin keçirilməsi ilə bağlı prosedurlar haqqında idmançıları və onların köməkçi heyətini məlumatlandırmaq;

7.0.8. antidopinq ilə bağlı qaydalara və beynəlxalq standartlara uyğun olaraq idmançılardan bionümunələri toplamaq və onların test üçün ÜADA tərəfindən akkreditasiya edilmiş laboratoriyalara təhlükəsiz şəkildə daşınmasını təmin etmək;

7.0.9. ÜADA-nın göstərişlərinə uyğun olaraq bütün qadağan olunmuş maddələrlə bağlı məlumatları saxlamaq;

7.0.10. qeydiyyatda alınmış test qrupu barədə məlumatı Məcəllədə nəzərdə tutulan Antidopinq Administrasiya və İdarəetmə Sistemində saxlamaq;

7.0.11. milli antidopinq qurumunun qaydalarına uyğun olaraq antidopinq qayda pozuntuları ilə bağlı məsuliyyətin həyata keçirilməsini təmin etmək;

7.0.12. milli antidopinq qurumu üçün müəyyən olunmuş qaydalara riayət etmək və yerinə yetirmək üçün zəruri tədbirləri həyata keçirmək;

7.0.12-1. *idmanda dopinqdən istifadənin qarşısının alınması, habelə qadağan olunmuş dopinq vasitələrinin qanunsuz dövriyyəsində iştirak edən şəxslər barədə məlumat almaq məqsədi ilə müvafiq icra hakimiyyəti orqanları ilə əməkdaşlıq etmək, o cümlədən məlumat mübadiləsini həyata keçirmək;*¹

7.0.13. Məcəllənin normalarına riayət etmək və onun tətbiq olunması üçün zəruri tədbirləri görmək;

7.0.14. bu Qanunla və ya digər normativ hüquqi aktla müəyyən edilmiş vəzifələri icra etmək.

Maddə 8. Milli antidopinq qurumunun hüquqları

8.1. Milli antidopinq qurumu aşağıdakı hüquqlara malikdir:

8.1.1. bionümunələrin analizi üçün ÜADA-nın akkreditasiyadan keçirdiyi laboratoriyalardan istifadə etmək;

8.1.2. bu Qanunun 11-ci, 13-cü və 16-cı maddələrində nəzərdə tutulan qurumlarda müvafiq prosesləri müşahidə etmək;

8.1.3. bu Qanunun icrası məqsədi ilə müvafiq sübutları əldə etmək və araşdırmaq, lazımi şəxsləri belə araşdırmaya cəlb etmək;

8.2. milli antidopinq qurumu səlahiyyətlərinin icrası məqsədi ilə bu Qanuna uyğun olaraq qaydalar müəyyən edə bilər.

Maddə 9. Milli antidoping qurumunun müşahidə şurası

Milli antidoping qurumunun müşahidə şurasının tərkibi müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən olunur.

Maddə 10. Milli antidoping qurumunun yurisdiksiyası

10.1. Milli antidoping qurumu onun müəyyən etdiyi qaydalarda əks edilmiş test, təhsil, tədqiqat və digər fəaliyyətləri əhatə edən antidoping proqramını icra edir və bu sahələr üzrə müvafiq proqram və prosedurlar hazırlayır.

10.2. İdman subyektləri milli antidoping qurumunun səlahiyyətlərini tanımalı və onun müəyyən etdiyi qaydaların tələblərinə riayət etməlidirlər.

FƏSİL 3 MÜSTƏQİL QURUMLAR

Maddə 11. Terapevtik istifadəyə icazə qurumu

11.1 Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı bu Qanunun 12-ci maddəsində nəzərdə tutulan səlahiyyətlərin həyata keçirilməsi məqsədi ilə terapevtik istifadəyə icazə qurumunu (bundan sonra – icazə qurumu) yaradır və onun Əsasnaməsini təsdiq edir. İcazə qurumu öz vəzifələrinin icrasını müstəqil və qərəzsiz həyata keçirmək üçün tələb olunan hüquqlara malikdir.

11.2. İcazə qurumu bu sahədə nəzərdə tutulmuş beynəlxalq standartlara uyğun olaraq terapevtik istifadə üçün müraciəti qiymətləndirir və yekun qərar qəbul edir. Bu qərar milli antidoping qurumu tərəfindən tanınmalıdır.

11.3. İcazə qurumu terapevtik istifadə üçün edilən müraciətlərin qiymətləndirilməsi zamanı məqsədəuyğun hesab etdiyi tibbi və ya digər ekspertizanın keçirilməsi üçün müraciət etmək hüququna malikdir.

11.4. İdman subyektləri icazə qurumunun tələblərinə riayət etməlidirlər.

Maddə 12. İcazə qurumunun səlahiyyətləri

12.0. İcazə qurumunun səlahiyyətləri aşağıdakılardır:

12.0.1. terapevtik istifadəyə icazə sertifikatlarının verilməsi üçün milli səviyyəli idmançıların müraciətlərini qəbul etmək və qiymətləndirmək;

12.0.2. müraciətin qiymətləndirməsinin nəticəsindən asılı olaraq terapevtik istifadəyə icazə sertifikatını vermək və ya onu verməkdən imtina etmək;

12.0.3. bu Qanunla və digər normativ hüquqi sənədlərlə onlara verilən digər səlahiyyətləri həyata keçirmək.

Maddə 13. İntizam qurumu

Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı bu Qanunun 14-cü maddəsində nəzərdə tutulan səlahiyyətlərin həyata keçirilməsi məqsədi ilə intizam qurumunu yaradır və onun Əsasnaməsini təsdiq edir. İntizam qurumu öz vəzifələrinin icrasını müstəqil və qərəzsiz həyata keçirmək üçün tələb olunan hüquqlara malikdir.

Maddə 14. İntizam qurumunun səlahiyyətləri

14.1. İntizam qurumu bu Qanunla və milli antidoping qurumunun qaydaları ilə onun səlahiyyətlərinə aid edilmiş antidoping qayda pozuntularını müəyyənləşdirmək və onlarla bağlı işlərə baxmaq səlahiyyətinə malikdir. Beynəlxalq səviyyəli idmançılar və milli səviyyəli idmançılar nəticələrin idarə edilməsi üzrə antidoping təşkilatının, ÜADA-nın və digər antidoping təşkilatlarının razılığı ilə ilkin dinləmə olmadan birbaşa İdman Arbitraj Məhkəməsində dinləmə keçirilə bilər.

14.2. İntizam qurumu bu Qanuna və milli antidoping qurumunun qaydalarına uyğun olaraq antidoping qayda pozuntularına görə tətbiq edilən sanksiyaları müəyyənləşdirmək hüququna malikdir.

14.3. İntizam qurumu fəaliyyətini ədalətli və qərəzsiz həyata keçirir.

14.4. İntizam qurumunun qərarı və ya antidoping qayda pozuntularına görə tətbiq etdiyi sanksiyalar İdman Arbitraj Məhkəməsindən və ya apellyasiya qurumundan başqa digər məhkəmə, arbitr, dinləmə orqanı tərəfindən ləğv edilə, dəyişdirilə və ya etibarsız hesab edilə bilməz.

14.5. İdman subyektləri intizam qurumunun tələblərinə riayət etməlidirlər.

Maddə 15. İntizam qurumunun qərarları

15.1. İntizam qurumunun qərarından Məcəllədə göstərilən qaydada şikayət verilə bilər.

15.2. Qərarla bağlı şikayət olmadığı halda:

15.2.1. antidoping qaydalarının pozulması müəyyənləşdirilərsə Məcəlləyə uyğun olaraq bu barədə ictimaiyyətə məlumat verilir;

15.2.2. antidoping qaydalarının pozulmaması müəyyənləşdirilərsə yalnız idmançının və ya barəsində qərar çıxarılan digər şəxsin razılığı olduğu halda ictimaiyyətə məlumat verilə bilər.

15.3. Milli antidoping qurumu bu Qanunun 15.2.2-ci maddəsində göstərilən razılığın alınması üçün səy göstərir və bu razılıq əldə edildikdə məlumat tam şəkildə, yaxud idmançı və ya barəsində qərar çıxarılan digər şəxsin razılıq verdiyi şəkildə ictimaiyyətə bildirilməlidir.

Maddə 16. Apellyasiya qurumu

Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı apellyasiya qurumunu yaradır və onun Əsasnaməsini təsdiq edir. Apellyasiya qurumu öz vəzifələrinin icrasını müstəqil və qərəzsiz həyata keçirmək üçün tələb olunan hüquqlara malikdir.

Maddə 17. Apellyasiya qurumunun hüquqları

17.1. Apellyasiya qurumu bu Qanunda və milli antidoping qurumunun qaydalarında nəzərdə tutulan pozuntu hallarını müəyyənləşdirmək və onlarla bağlı işlərə baxmaq hüququna malikdir. ÜADA Məcəlləyə uyğun olaraq şikayət etmək hüququna malik olarsa və tərəflərdən biri yekun qərardan şikayət verməzsə, bu qərarla bağlı ÜADA birbaşa İdman Arbitraj Məhkəməsinə şikayət edə bilər.

17.2. Apellyasiya qurumu bu Qanuna və milli antidoping qurumunun qaydalarına uyğun olaraq antidoping qayda pozuntularına görə tətbiq edilən sanksiyaları müəyyənləşdirmək hüququna malikdir.

17.3. Apellyasiya qurumu öz səlahiyyətlərini ədalətli və qərəzsiz şəkildə yerinə yetirməlidir.

17.4. Apellyasiya qurumu tərəfindən tətbiq edilən son qərar və ya antidoping qayda pozuntularına görə tətbiq edilən sanksiyalar İdman Arbitraj Məhkəməsindən başqa digər məhkəmə, münsif, dinləmə orqanı tərəfindən ləğv edilə, dəyişdirilə və ya etibarsız hesab edilə bilməz.

17.5. İdman subyektləri apellyasiya qurumunun tələblərinə riayət etməlidirlər.

Maddə 18. Apellyasiya qurumunun vəzifələri

18.0. Apellyasiya qurumunun vəzifələri aşağıdakılardır:

18.0.1. bu Qanunun və ondan irəli gələn qaydaların tələblərini yerinə yetirmək üçün tələb olunan bütün tədbirləri görmək;

18.0.2. müraciət olduğu halda idmanla əlaqədar mübahisələrə baxmaq;

18.0.3. milli antidoping qurumu tərəfindən ona ünvanlanmış idman mübahisələrinin müvafiq qaydada dinlənilməsini və araşdırılmasını təmin etmək;

18.0.4. bu Qanunun həyata keçirilməsi ilə bağlı nəzərdə tutulan məqsədlərə nail olmaq üçün bütün tədbirləri görmək;

18.0.5. bu Qanunla və digər normativ hüquqi aktlarla apellyasiya qurumunun üzərinə qoyulmuş digər vəzifələri yerinə yetirmək.

FƏSİL 4

İDMAN SUBYEKTLƏRİNİN VƏZİFƏLƏRİ VƏ MƏSULİYYƏTİ

Maddə 19. İdman subyektlərinin vəzifələri

19.1. İdman subyektlərinin vəzifələri aşağıdakılardır:

19.1.1. milli antidoping qurumu, icazə qurumu, intizam qurumu və apellyasiya qurumunun müstəqilliyinə hörmət etmək, onların qərarlarına və fəaliyyətinə müdaxilə etməmək;

19.1.2. tabeliyində olan qurumlardan antidoping qayda pozuntuları ilə bağlı milli antidoping qurumuna hesabatların verilməsini və səlahiyyətli antidoping təşkilatları tərəfindən aparılan araşdırmalar zamanı onlarla əməkdaşlıq etmələrini tələb etmək;

19.1.3. tabeliyində olan qurumlar tərəfindən təşkil edilən tədbirlərdə doping testin keçirilməsi üçün məntəqənin ayrılması da daxil olmaqla araşdırma işində əməkdaşlıq etmək;

19.1.4. milli antidoping qurumunun qeydiyyatata alınmış test qrupuna daxil olan idmançıların olduğu yer ilə bağlı məlumatların verilməsi də daxil olmaqla təşkilati və texniki tədbirlər görmək;

19.1.5. idmançının köməkçi heyətinin və ya digər şəxslərin dopingin tətbiqi ilə bağlı araşdırmalara cəlb olunmasını və antidoping qayda pozuntularına görə tətbiq edilmiş sanksiyaların icra olunmasını səlahiyyətləri daxilində təmin etmək və bunlar barədə milli antidoping qurumuna hesabat vermək, habelə yetkinlik yaşına çatmayanlarla bağlı antidoping qaydalarının pozulması haqqında araşdırmalar aparmaq;

19.1.6. qadağan edən siyahıda göstərilən maddə və metodlar haqqında məlumatlı olmaq, onlara riayət etmək və buna görə məsuliyyət daşımaq.

19.2. Antidoping qaydalarını bilməmək və qadağan edən siyahıda göstərilən maddə və metodlar haqqında məlumatlı olmamaq məsuliyyətdən azad edilməsinə əsas ola bilməz.

Maddə 20. Respublika idman federasiyalarının məsuliyyəti

20.1. İdmançıya və ya onun köməkçi heyətinə sanksiya tətbiq edildiyi halda respublika idman federasiyaları bu Qanuna və milli antidoping qurumunun qaydalarına uyğun olaraq həmin sanksiyanın icra edilməsini təmin etməlidirlər.

20.2. Respublika idman federasiyaları tərəfindən bu Qanunun 20.1-ci maddəsində nəzərdə tutulan öhdəliklərin yerinə yetirilməməsi pozuntu hesab olunur və dövlət büdcəsindən ayrılan maliyyə dəstəyinin həmin tələblər yerinə yetirilənədək kəsilməsinə səbəb olur.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 29 noyabr 2016-cı il

№ 447-VQ

İSTİFADƏ OLUNMUŞ MƏNBƏ SƏNƏDLƏRİNİN SİYAHISI

1. [4 may 2018-ci il tarixli 11332-VOD nömrəli](#) Azərbaycan Respublikasının Qanunu ("Azərbaycan" qəzeti, 12 iyun 2018-ci il, № 150)

QANUNA EDİLMİŞ DƏYİŞİKLİK VƏ ƏLAVƏLƏRİN SİYAHISI

[4 may 2018-ci il tarixli 11332-VOD nömrəli](#) Azərbaycan Respublikasının Qanunu ("Azərbaycan" qəzeti, 12 iyun 2018-ci il, № 150) ilə 7.0.12-1-ci maddə əlavə edilmişdir.